

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 2012

215/2012

Laki

rikosrekisterilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti, 4 a §:n 1 momentin 5 kohta, 5, 6 ja 8 § sekä 10 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 1639/1995, 4 a §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1093/1999, 5 § laeissa 1639/1995 ja 1093/1999 sekä 6 § laeissa 955/2011 ja 1206/2011, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1639/1995 ja 331/2011, uusi 4 ja 5 momentti ja 4 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1093/1999 ja 180/2002, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Lisäksi rikosrekisteriin merkitään tiedot tuomioistuinratkaisuista, joilla Suomen kansalainen ja Suomessa pysyvästi asuva ulkomaalainen on ulkomailla tuomittu 1 momentissa mainittua seuraamusta vastaavaan seuraamukseen. Rangaistusta koskeva tieto merkitään rikosrekisteriin, jos tuomio on annettu toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, pohjoismaissa, keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen (SopS 30/1981) osapuolena olevassa valtiossa tai tieto muualla annetusta tuomiosta on tullut rikosrekisterin pitäjälle virkateitse. Oikeusrekisterikeskus harkitsee, vastaako ulkomailla tuomittu rangaistus sellaista seuraamusta, joka 1 momentin nojalla merkittäisiin Suomessa rikosrekisteriin.

Rikosrekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) henkilön nimi ja aiemmat nimet, henkilötunnus tai, jos sitä ei ole käytettävissä, syntymäaika, syntymävaltio ja -paikkakunta sekä sukupuoli ja kansalaisuus;
- 2) tuomioistuimen nimi, ratkaisun teko-päivä ja ratkaisun numero;
- 3) syyksi luettu rikos, tarvittaessa rikoksen oikeudellinen luokitus sekä rikoksen teko-aika, rangaistus ja sovelletut lain säännökset;
- 4) yhteisen vankeusrangaistuksen määrääminen;
- 5) ratkaisun lainvoimaisuus ja päivä, jona ratkaisu sai lainvoiman;
- 6) ehdollisen vankeuden määrääminen täytäntöön pantavaksi;
- 7) jäännösrangaistuksen määrääminen täytäntöön pantavaksi;
- 8) nuorisorangaistuksen suorittaminen ja muuntaminen;
- 9) yhdyskuntapalvelun suorittaminen ja muuntaminen vankeudeksi;

HE 1/2012
LaVM 3/2012
EV 24/2012

Neuvoston puitepäättös 2009/315/YOS (32009F0315); EUVL L 93, 7.4.2009, s.23

10) valvontarangaistuksesta vapauttaminen, suorittamatta oleva jäännösrangaistus, ehdonalaisen vapauden koeajan päätyminen ja valvontarangaistuksen muuntaminen vankeudeksi;

11) vankilasta vapauttaminen, suorittamatta oleva jäännösrangaistus ja ehdonalaisen vapauden koeajan päätyminen;

12) armahdus.

Oikeushenkilöstä ja sille tuomitusta yhteisösakosta merkitään rikosrekisteriin 3 momentin 2, 5 ja 12 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yrityksen tai yhteisön nimi, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka, rikos, jonka johdosta oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakoon, sen tekoaika ja yhteisösakon rahamäärä. Tietoa yhteisösakon maksamisesta ei merkitä.

Rikosrekisteriin tehdään myös rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (214/2012), jäljempänä *EU-rikosrekisterilaki*, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu merkintä.

4 §

Rikosrekisteritietoja luovutetaan pyynnöstä rikosasian käsittelyä varten toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle siten kuin EU-rikosrekisterilaissa säädetään sekä vieraan valtion viranomaiselle siten kuin keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 13 artiklassa määrätään taikka siitä erikseen sovitaan tai säädetään.

4 a §

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, rikosrekisteristä luovutetaan henkilöä koskevat tiedot Suomen viranomaiselle asiassa, joka koskee:

5) lapsen huostaanottoa tai adoptiota.

Mitä tässä pykälässä säädetään viranomaisesta, koskee myös adoptiolaisissa (22/2012) tarkoitettua adoptio toimistoa.

5 §

Tiedot rikosrekisteristä luovutetaan rikosrekisterin otteella, jossa ovat henkilöstä rekis-

teriin talletetut tiedot tai ilmoitus siitä, ettei henkilöstä ole merkintää rekisterissä. Oikeushenkilöstä luovutetaan vastaavansisältöinen ote. Jos tieto päätöksestä on saatu EU-rikosrekisterilain 20 §:n nojalla tai mainitussa laissa tarkoitettuun säilytysrekisteristä, merkitään rikosrekisterin otteelle ne tiedot, jotka voitaisiin tallettaa rikosrekisteriin. Rikosrekisterin otteelle ei kuitenkaan merkitä rikosrekisterissä olevaa tietoa sovelletuista lain säännöksistä, eikä tietoja, joiden merkittämisen estää toisen jäsenvaltion asettama EU-rikosrekisterilain 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu ehto. Rikosrekisterin otteelle merkitään tämän lain 2 §:n 5 momentissa tarkoitettu tieto vain, jos rikosrekisterin ote annetaan 4 §:n 1 momentin nojalla syyttäjälle tai esitutkintaviranomaiselle.

Oikeusrekisterikeskus voi luovuttaa edellä 4 ja 4 a §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tietoja rikosrekisteristä näissä pykälissä säädettyihin tarkoituksiin myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden välityksellä, jos se on tietojen käyttötarve ja tarvittavat suojatoimet huomioon ottaen perusteltua. Edellä 2 §:n 5 momentissa tarkoitettu tieto voidaan luovuttaa vain syyttäjälle tai esitutkintaviranomaiselle.

6 §

Yksityinen henkilö saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä viisumia, työlupaa, oleskelulupaa tai muuta niihin verrattavaa syytä varten. Lisäksi yksityinen henkilö saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä esitettäväksi vieraan valtion viranomaiselle tai muulle toimielimelle adoptiota varten. Otteeseen merkitään myös EU-rikosrekisterilain 20 §:n nojalla saatu tieto päätöksestä, jolla hänet on tuomittu toisessa jäsenvaltiossa tämän lain 2 §:n 1 momentissa mainittua seuraamusta vastaavaan seuraamukseen.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksityinen henkilö saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä voidakseen ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukaan toimitettava työnantajalle tai viranomaiselle. Otteeseen merkitään tiedot päätöksestä, jolla hänet on tuomittu

rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä tarkoitettu sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta teosta, 20 luvussa tarkoitettu seksuaalirikoksesta, 21 luvun 1 §:n nojalla taposta, 2 §:n nojalla murhasta, 3 §:n nojalla surmasta tai 6 §:n nojalla törkeästä pahoinpitelystä, 31 luvun 2 §:n nojalla törkeästä ryöstöstä taikka 50 luvussa tarkoitetuista huumausainerikoksista. Otteeseen merkitään myös tiedot päätöksestä, jolla hänet on ennen edellä mainittujen lainkohtien voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla tuomittu edellä mainittua tekoa vastaavasta rikoksesta. Lisäksi otteeseen merkitään tiedot rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä ja 20 luvussa tarkoitetuista rikoksista tuomituista sakoista, jotka on rekisteröity sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:n 1 momentissa tarkoitettuun sakkorekisteriin.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun otteeseen merkitään lisäksi tiedot:

1) päätöksestä, joka on 2 §:n 2 momentin nojalla merkitty rikosrekisteriin ja jolla henkilö on tuomittu tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua rikosta vastaavasta rikoksesta;

2) päätöksestä, joka on merkitty EU-rikosrekisterilaisissa tarkoitettuun säilytysrekisteriin ja jolla Suomen kansalainen on toisessa jäsenvaltiossa tuomittu rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä taikka 20 luvussa tarkoitettua rikosta vastaavasta rikoksesta sakkorangaistukseen;

3) päätöksestä, joka on saatu EU-rikosrekisterilain 20 §:n nojalla ja jolla henkilö on tuomittu toisessa jäsenvaltiossa tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua rikosta vastaavasta rikoksesta tämän lain 2 §:n 1 momentissa mainittua seuraamusta vastaavaan seuraamukseen tai rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä taikka 20 luvussa tarkoitettua rikosta vastaavasta rikoksesta sakkorangaistukseen.

Henkilö saa itseään koskevan 2 momentissa tarkoitettua otteen rikosrekisteristä myös voidakseen toimia kuvaohjelmalain (710/2011) mukaisena kuvaohjelmaluokittelijana. Tällöin otteeseen merkitään edellä 2 ja 3 momentissa mainittujen tietojen lisäksi tiedot päätöksestä, jolla hänet on tuomittu rikoslain 17 luvun 17 §:ssä tarkoitettu väkivalta-kuvauksen levittämisestä tai rikoslain 17 luvun 18 b §:ssä tarkoitettu kuvaohjelman

laittomasta esittämisestä tai levittämisestä alaikäiselle.

Lisäksi opiskelija saa itseään koskevan 2 momentissa tarkoitettua otteen rikosrekisteristä voidakseen opinnoissa taikka opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tai harjoittelussa ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on pyydettyä toimitettava koulutuksen järjestäjälle tai korkeakoululle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakoululain (351/2003) tai yliopistolain (558/2009) mukaan. Ote on maksuton.

Edellä 1—5 momentissa tarkoitettua otetta pyydettyä on ilmoitettava tarkoitus, johon sitä tarvitaan. Ote, jota tarkoitetaan 2—5 momentissa, toimitetaan vain sille, jota se koskee.

Rikosrekisterin tietoja luovutetaan toisen Euroopan unionin jäsenvaltion keskusviranomaiselle mainitulle keskusviranomaiselle esitetyn henkilöä itseään koskevan pyynnön perusteella siten kuin EU-rikosrekisterilain 15 §:ssä säädetään.

Henkilön oikeudesta tarkastaa häntä koskevat rekisteritiedot säädetään erikseen. Rikosrekisteriin merkityllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tieto siitä, kenelle ja mihin tarkoitukseen hänestä on annettu tietoja automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettävästä rekisteristä viimeisen vuoden aikana. Sillä, jolla on oikeus kirjoittaa oikeushenkilön nimi, on rekisterin pitämismenettelystä riippumatta vastaava tarkastus- ja tiedonsaantioikeus oikeushenkilön puolesta sekä oikeus saada sitä koskeva ote rekisteristä.

8 §

Rikosrekisterin tietoja luovutetaan toiselle Euroopan unionin jäsenvaltiolle EU-rikosrekisterilain 5 §:n mukaisesti sekä keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen osapuolena olevalle valtiolle, joka ei ole Euroopan unionin jäsenvaltio, yleissopimuksen 22 artiklan mukaisesti. Rikosrekisteritietojen luovuttamisesta toiseen pohjoismaahan säädetään lisäksi aseksella.

Oikeusrekisterikeskuksen on keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppa-

laisen yleissopimuksen osapuolena olevan valtion, joka ei ole Euroopan unionin jäsenvaltio, kansalaisesta rikosrekisteriin tehdyn merkinnän jälkeen viipymättä ilmoitettava tämän valtion viranomaisille tiedot merkinnästä.

10 §

Ulkomailla tuomittuja seuraamuksia koskevat tiedot poistetaan noudattaen 1 momen-

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2012

tissa säädettyä. Toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tuomittuja seuraamuksia koskevat tiedot on kuitenkin poistettava, jos tiedot toimittanut jäsenvaltio ilmoittaa seuraamusta koskevan tiedon poistamisesta omasta rekisteristään.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2012. Lain 4 a §:n 1 momentin 5 kohta ja 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä heinäkuuta 2012.

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*